

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA CERCETARE ȘI DEZVOLTARE ÎN BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚE ALE INFORMĂRII

DIRECȚORII ȘI INIȚIATIVE PENTRU ANUL LECTURI – 2020

Anul Biblioteconomic 2020 a fost declarat de Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci (SNB) (30 octombrie 2019) drept Anul Lecturii.

În acest sens inițiatorii au fost ghidați de documentele fundamentale, generate de către Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare (ca portavoce a bibliotecilor la nivel mondial și alte instituții de profil), „Ofertele Universale ale Bibliotecii”, elaborate de către Society of Chief Librarians (SCL) în parteneriat cu Arts Council England, Leading Excellence in Library Services for Children, Yang People and Schools și The Reading Agency.

Anul Lecturii – 2020 se înscrie în contextul prevederilor cadrului legislativ, strategic și de recomandare național privind bibliotecile. Principala prioritate a anului profesional 2020 - Promovarea lecturii ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare – este magistrală și în raport cu concluziile și orientările de politici, stabilite în raportul „Republica Moldova în PISA 2018”, elaborat de Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova în comun cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (http://aee.edu.md/sites/default/files/raport_pisa2018.pdf).

Prezentul material metodologic – „Directorii și inițiative pentru Anul Lecturi – 2020” are caracter de recomandare, urmărind următoarele obiective:

- de a orienta componentele SNB (biblioteci de toate tipurile) pentru coeziunea și împărtășirea valorii lecturii, necesității dezvoltării competențelor de cultura lecturii a utilizatorilor acestora
- de a axa cooperarea între biblioteci și alți factori (instituții educaționale, asociații și uniuni de creație etc.) privind asistența de întărire a competenței de lectură și cultura acesteia, diminuarea analfabetismului funcțional
- de a promova lectura ca un catalizator, ca o prezență indispensabilă proceselor democratice și de transformare.

Materialul metodologic poate fi completat și implementat în funcție de specificul comunităților, în cadrul cărora funcționează bibliotecile.

<i>Directóriu</i>	<i>Inițiative profesionale</i>	<i>Note</i>
Dezvoltarea competențelor de cultura lecturii a personalului de specialitate din biblioteci	▪ participarea formatorului din rețea la training-urile profesionale „Lectura critică”, organizate în martie 2020 de Centrul de Formare Profesională Continuă din cadrul BNRM ▪ replicarea trainingului de către formator în rețea ▪ aplicarea cunoștințelor și abilităților acumulate, utilizarea portofoliului educațional al trainingului „Lectura critică” în relațiile cu publicul	A se vedea Oferta educațională integrată, trim. 1, 2020
Consolidarea relațiilor	▪ crearea unui mediu favorabil dezvoltării lecturii în comunitate; această inițiativă presupune:	

interprofesionale și interinstituționale pe segmentul promovării lecturii. Implicarea comunității	✓ <i>identificarea potențialilor parteneri</i> (instituții preșcolare, școli, licee, colegii, centre de excelență, părinți, edituri, uniuni de creație, diaspora, asociații obștești, organizații non-guvernamentale etc.) și a principiilor de interacțiune ✓ <i>organizarea comunicării transparente, eficiente, a mecanismelor de inter-relaționare</i> (comunicarea tuturor factorilor implicați – a bibliotecii și a partenerilor; comunicare corectă, explicită, clară și atractivă; raportare periodică publică asupra activităților bibliotecii în fața partenerilor și comunității) ✓ <i>stimularea partenerilor bibliotecii în promovarea lecturii</i> (desemnări, scrisori de mulțumire/gratitudine, diplome, Gala partenerilor etc.) ✓ <i>utilizarea mijloacelor de informare în masă pentru promovarea cărții și lecturii</i> (articole cu prezențe de impact în publicații periodice de nivel național și local; atragerea membrilor comunității ca autori de publicații; amplificarea relațiilor profesionale cu corespondenții locali ai Radioului Național; participarea la emisiuni media interactive; utilizarea avantajelor Internet etc.) ✓ <i>consolidarea poziției de lider al bibliotecii în comunitate privind dezvoltarea și susținerea lecturii</i> (prin noi servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor, de informare și educare; implicarea decidenților prin comunicare eficientă și transparență, campanii de promovare a lecturii) ▪ <i>elaborarea și promovarea spre aprobare a Programului (la nivel de rețea, instituție) de dezvoltare și susținere a lecturii</i> (cu următoarele componente: analiza infrastructurii de dezvoltare și susținere a lecturii; identificarea situațiilor problematice; orientări, perspective de îmbunătățire a situației; activități concrete de dezvoltare și susținere a lecturii, inclusiv colaborative și de parteneriat și alte componente în funcție de specificul local) ▪ <i>participarea membrilor comunității în programe și proiecte de dezvoltare a lecturii</i> (studiul opiniei publice; audiențe/adunări/întâlniri cu utilizatorii/membrii comunității; integrarea membrilor comunității în grupuri de lucru, în calitate de experți, consilii; stimularea voluntariatului; stimularea informării reciproce privind bibliotecile personale, organizarea schimbului de cărți din bibliotecile personale; atragerea liderilor din comunitate în proiecte și programe de bibliotecă; demonstrări ale impactului activităților bibliotecii; centrare pe grupuri cu probleme speciale din comunitate (persoane cu dizabilități, vârstnici, migranți etc.) ▪ <i>necesitatea augmentării rolului și locului lecturii în procesul educațional</i> (corelarea resurselor informaționale ale bibliotecii cu programele educaționale; dezvoltarea competențelor utilizatorilor privind utilizarea bazelor de date în acces deschis; competențe de ABC privind proprietatea intelectuală; dezvoltarea competențelor de cultura informației și altele)	Recomandăm aprobarea unui astfel de Program de către APL; Prin elaborarea și funcționalitatea acestuia biblioteca își confirmă statutul de lider în dezvoltarea și susținerea lecturii, a culturii lecturii

	▪ <i>stimularea creației proprii a membrilor comunității</i> (asigurarea funcționării cluburilor/cercurilor/ de lectură, a forumurilor literare; organizare de concursuri; promovarea în cadrul întâlnirilor cu scriitorii și criticii literari etc.)	
Diversificarea/personalizarea metodelor de promovare a lecturii, bazate pe creativitate și idei inovatoare. Gândirea critică	▪ <i>stimularea lecturii cărților, desemnate la nivel internațional și național</i> (cărți ale laureaților Premiului Nobel, concursurilor și top-urilor Uniunii Scriitorilor din Moldova, ale Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, ale saloanelor de cărți; centrare pe achiziționarea acestora) ▪ <i>organizarea dezbaterilor, conferințelor publice, altor întruniri privind importanța dezvoltării și susținerii lecturii, a culturii lecturii</i> (de ex. cu genericul „Între socialitatea și singularitatea lecturii” (subiect preluat din lucrarea „Introducere în teoria lecturii” de Paul Cornea) , „A citi fără a gândi - este ca și a mânca fără a mistui”, „Lecturi de cunoaștere și lecturi de plăcere” etc.); ▪ <i>implementarea metodelor/tehnichilor de dezvoltare și stimulare a lecturii, bazate pe componentele gândirii critice și pe capacitățile de formulare/prezentare a deciziilor</i> (a se vedea ePortofoliul trainingului „Lectura critică”, organizat de BNRM în luna martie 2020; aplicarea Tehnicii pălărilor gânditoare; a se vedea compartimentul corespunzător din publicația metodologică „Biblioteca – contribuții la dezvoltarea comunității armonioase, de ordine și respect”, în curs de elaborare etc.) ▪ abordarea și stimularea lecturii cărții științifice, de specialitate, de promovare a rezultatelor cercetării (promovarea în comunitate a fenomenului Științei Deschise, a Științei participative)	
Identificarea unor metode originale de promovare a activităților bibliotecii privind dezvoltarea și susținerea lecturii	▪ aplicarea tehnologiilor informaționale ▪ materiale promoționale în mass/media de nivel local ▪ publicații despre istoriile de succes în mass-media de nivel național ▪ articole în reviste de specialitate ▪ materiale promoționale, elaborate de către bibliotecă	
Program Național Lectura Central, ediția a 3-a	▪ <i>colaborări, participări, diseminări a activităților de nivel național, preconizate în cadrul Programului Național Lectura Central, ediția a 3-a:</i> ✓ patru traininguri în cadrul Centrului de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM privind dezvoltarea competențelor bibliotecarilor (urmăriți Oferta educațională trimestrială) ✓ patru conferințe zonale, orientate pentru sprijinirea bibliotecilor în implementarea priorităților stabilite pentru anul 2020 ✓ Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2019 ✓ campania 10 scriitori/10 întâlniri/10 localități ✓ campania 10 cercetători / 10 întâlniri / 10 localități	

	✓ campania „Biblioteca pentru o comunitate armonioasă, de ordine și respect reciproc” ✓ ciclul de activități: „Strategii pentru comunitate – Știința participativă sau Știința cetățenilor”. ▪ <i>elaborarea Planului de acțiuni pentru consemnarea Anului Lecturii și participarea bibliotecii în cadrul Programului Național LecturaCentral, ediția a 3-a</i> (reperete metodologice pentru această inițiativă sunt prezentate în publicația metodologică „Biblioteca – contribuții la dezvoltarea comunității armonioase, de ordine și respect”, în curs de elaborare la BNRM)	
Componenta documentară a Anului Lecturii - cerință a managementului de calitate	▪ <i>prezența informațiilor privind prioritatea anului profesional – Anul Lecturii – în documentele instituționale</i> (programe, rapoarte, concepte, planuri etc.) ▪ <i>elaborarea adecvată a documentelor</i> (formulări, text, corectitudine literară și gramaticală, format etc.); ▪ <i>disponibilitatea documentelor pentru acces și regăsire</i> în scopul cunoașterii, învățării, utilizării, informarea asupra acestora a comunității (acces electronic etc.) ▪ <i>discutarea/aprobarea documentelor de către fondator, consiliul comunitar; avizarea acestora de către parteneri</i> (în scopul asigurării transparenței, comunicării eficiente, cunoașterii și implicării comunității)	

Notă: Alăturat prezentului material metodologic vedeți lista bibliografică, precum și „Programul activităților, prilejuate de consemnarea anului 2020 – Anul Lecturii”, elaborat de către Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Programul poate servi ca model pentru centrele biblioteconomice departamentale și teritoriale în organizarea/sprijinirea activităților în rețea. Recomandăm fiecărei biblioteci de a elabora propriul Program de consemnare a Anului Lecturii, aprobat de către fondator și disponibil membrilor comunității.

În scopul informării și participării active la activitățile, prilejuate de consemnarea Anului Lecturii 2020, recomandăm să urmăriți:

- pagina WEB a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova www.bnrm.md
- Blogul de Biblioteconomie și Științe ale Informării <https://clubbib2.wordpress.com/>
- Pagina Facebook a Programului Național LecturaCentral <https://www.facebook.com/fncl.bnrm/>
- Blog Biblioteci Publice Teritoriale <https://bibliotecipublicerm.wordpress.com/>
- Pagina Facebook a Grupului LecturaCentral <https://www.facebook.com/groups/205286133498142/about/>